

cije u novom boravištu, nije dovoljna kontrola sa strane organa ribarskih poduzeća, kao prodavaoca mlađa i matica, nego i neophodna obvezatna kontrola i rukovodstvo sa strane naučne službe. U protivnom slučaju može doći do neuspjeha, štete, a među ostalim i do ulaska ribljeg korova u novu vodu.

2. Da je za uspjeh ovakvog prenosa i udomaćenje novih riba, potrebno uz prethodno mišljenje naučne službe, također i daljnje višegodišnje promatranje stanja i razvoja novoprenesenih riba i novonastalih međusobnih odnosa među svim ribljim vrstama te vode.

3. Da vršenje ovakvih promatranja i prikupljanja vjerodostojnih i za naučnu službu upotrebljivih podataka ne treba očekivati od ribarskih poduzeća, nego ga valja povjeriti naučnim radnicima i osigurati im za takve radove potrebna financijska i druga sredstva.

4. Da je agilnost i inicijativa ribarskih organizacija u ovakvim slučajevima veoma povoljan faktor; kojemu treba planski omogućiti šire polje

rada a ujedno im pružiti pomoć sa strane stručno-naučne službe.

5. Da je znanje o ribama i gospodarenju sa ribolovnim vodama u širim slojevima naroda vrlo slabo, a isto tako i osjećaj odgovornosti prema općoj narodnoj imovini, kakvom se smatraju ribe. Ovo dokazuje ponovljeno ubijanje šaranskih matice (poznati su slučajevi sa ovih jezera kod Otočca, zatim sa Krke kod Knina i sa Visovačkog jezera). Matice su na trošak zajednice, uz velike izdatke i trud, prenesene sa ciljem rasploda u novoj vodi pa je njihovo ubijanje i »ribolov« u korist pojedinca težak prestup. Stoga treba znanje o ribama i ribarskom gospodarenju širiti, a stim u vezi poduzimati potrebne akcije prigodom svakog prenosa. Ujedno treba pojačati ribarsku stručnu i naučnu štampu, kao najbolje sredstvo za te ciljeve.

6. Da kod nas ima još dosta takvih voda, u kojima se mogu opreznim i smišljenim melioracijama riblje faune, poduzetim na osnovu naučnog istraživanja, poboljšati i povećati riblji prinosi, odnosno riblja proizvodnja. **Zdravko Taler**

RAZNE VIJESTI

Parazitarno oboljenje šarana na ribolovnom području Apatina

Pri pregledu šarana na ribolovnom području koje iskorištava Ribolovni centar u Apatinu, primjećeno je, da je veliki procenat (70 %) te ribe invadiran parazitarnim bobicama. Lokalizacija ovih bobica je u najvećem broju slučajeva bila na koži repnog peraja, leđnog peraja i škržnog poklopca a u manjem broju slučajeva i po čitavom telu. Bilo je i takvih primeraka koji su imali na koži oko stotinu komada bobica. Sem ovoga, bobice su se mogle naći i u mišićima, dok im je prisustvo u unutrašnjim organima bilo ređe. Loptast do elipsast oblik, kao i izgled ovih bobica, u mnogo me potseća na svinjsku bobicu. Veličina im se kreće od 1—2 mm u prečniku, bele su boje i sjajne, tako da liče na bisere.

Ove bobice predstavljaju najverovatnije jedan od razvojnih stadijuma (metacerkarije) gliste *Necascus perlatus*, koja kao polno zrela, parazitira kod orlova i nekih vodenih ptica. Izmetom ovih ptica, jaja gliste dospevaju u vodu, gde bivaju pojedena od strane sitnih račića. U račićima larva dostiže određeni stepen svoga razvoja i tada ribe, hraneći se ovim račićima, unose u organizam uzročnika ovoga parazitarnog obolenja. Iz creva ribe, larve migriraju u kožu i miškulaturu, gde dovršavaju svoj larveni razvoj obrazujući bobice (metacerka-

rije). U crevima ptica, koje su pojele ovakvu ribu, razvijaju se iz metacerkarije odrasle gliste, koje tu nosa jaja.

Kao što se iz izloženog vidi, riba je ovde prelazni, a ptica glavni domaćin ovoga parazita. Po kušaj, da se ovako invadiranom ribom bolest prenese na pse nije uspeo. Ovo nam daje osnove da kažemo, da se bolest ne prenosi na čoveka, niti je do sada utvrđena kod ljudi. No, pošto prisustvo bobica kvari izgled ribe, to ribu sa velikim brojem bobica po čitavom telu, ne treba ni iznositi na tržište.

Mere, koje se mogu primeniti u suzbijanju ove parazitarnе bolesti, svode se na prekidanje kružnog ciklusa u razvoju ovoga parazita (ptica—račić—riba). Kod pojave ovog parazita na šaranima u ribnjacima najefikasnija mera je isušenje i temeljna dezinfekcija ribnjaka, a zatim lov i uništavanje vodenih ptica. Međutim, pošto je ova mera na ribolovnom području Apatina neizvodljiva, to ostaje, da se vrši stalno i sistematsko uništavanje vodenih ptica. Na ovaj način bi se smanjivao broj kliconoša, što bi svakako dovelo i do znatnog smanjenja procenta obolelih riba.

D. PANJEVIĆ